

Абітурієнте, спини свій погляд на «Погляді». Він зробить УжНУ для тебе ближчим...

ВИБІР

10 причин, чому для навчання потрібно обрати саме Ужгородський національний університет

Кожен абітурієнт повинен визначитися з вибором вишу для подальшого навчання, щоб здобути фах, який дасть перспективи в житті. Але майбутнє не побудуєш тільки на тому, що визначишся у своїй «сродній праці», — її ще потрібно належно освоїти. Адже успіху досягають справді навчені та підготовлені фахівці своєї справи. Тому не менш важливим є саме не помилитися при виборі навчального закладу, у якому здобуватимеш вищу освіту, збагачуватимеш особисту скарбницю здобутих знань та який готуватиме до майбутньої професії. Ужгородський національний університет є саме тим варіантом, до якого ми пропонуємо схилитись. Чому?

1. УжНУ має високий рейтинг серед вишів України і є одним із найстаріших у державі та визнаним класичним ВНЗ. Отже, у ньому навчатися престижно й перспективно.

2. Наш заклад дотримується високих стандартів в освіті, прагне інтегруватися в сучасний міжнародний простір, застосовувати провідні технології в здобутті знань та розвитку науки.

3. Ужгородський університет розташований у старовинному й порівняно невеликому місті, що забезпечує високу мобільність, згуртованість, а також зручність у пересуванні й спілкуванні, дає можливість відчутно економити на проїзді, проживанні. «Практична» локація закладу особливо відчутна для тих, хто живе неподалік міста над Ужем або власне в ньому.

4. Наш виш є найбільшим на Закарпатті. Із ним пов'язана практично кожна друга-третья родина в краї. Жителі області мають змогу, не покидаючи рідних тенет, здобувати той чи інший фах. УжНУ для більшості закарпатців — найближчий і найрідніший ВНЗ. Тут почуваш себе, як удома.

5. До речі, про фах. УжНУ пропонує досить широкий спектр спеціальностей і напрямків у понад 20 підрозділах (факультетах, інститутах). Та-

ким чином, можна обрати собі професію до душі. Нерідко в нашому закладі навчаються брат і сестра, сусіди чи знайомі, адже вибирати справді є з чого!

6. Утім сам по собі вибір ще нічого не гарантує. Головне — хто забезпечуватиме якісне здобуття знань. І тут у нашого закладу ще одна, чи не найвагоміша, перевага — солідний професорсько-викладацький колектив. Тут працює понад 110 докторів наук, професорів і 400 кандидатів наук, доцентів. Серед них — члени-кореспонденти НАН України, академіки галузевих академій, лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужені діячі науки і техніки України тощо.

7. В УжНУ є не лише кому, а й де викладати. Ужгородський національний має вагоме матеріально-технічне забезпечення, підписав ряд договорів, які дозволяють стажуватися на базі виробничих підприємств, а також в установах, організаціях, закладах.

8. Наш університет привабливий і за співвідношенням місць держзамовлення та ціною за навчання на контрактній основі. Чимало студентів при виборі закладу оперують, зокрема, і тим, що в УжНУ порівняно вигідно можна здобути вищу освіту за двома спеціальностями. Діє також програма

подвійних дипломів.

9. Ще одна вагома складова діяльності нашого ВНЗ — міжнародна співпраця. Угоди підписано з півсотнею закладів із півтора десятка країн Європи, Азії, Америки. Базові документи дозволяють проводити обмін студентами й викладачами, організувати міжнародні конференції, різноманітні стажування, наукові дослідження.

10. Студентам університету доступні сприятливі умови для здорового дозвілля й змістового та затишного відпочинку. У розпорядженні є спортивні майданчики та зали, пристойний басейн, тренажери, заклад харчування; проводиться чимало цікавих розважально-пізнавальних заходів, гостями яких нерідко є й авторитетні особи, зокрема з кола випускників альма-матер.

А загалом якого студента Ужгородського національного університету не спитай, будь-хто скаже, що це неймовірно дружній навчальний заклад із високим рівнем патріотизму, у якому не буває нудно ні в будні, ні у свята. Для кожного спудея це не 5 років рутинного навчання, а цікавий, захопливий процес, який закарбовується назавжди, як прекрасний, веселий період життя, що дарує саме наш університет.
Мирослава ГАРАЗДІЙ,
Тетяна МЕНДЕЛЬ,
студентки відділення журналістики.

ЛАСКАВО ПРОСИМО

Радо чекаємо на вас!

Шановні абітурієнти!

Цьогоріч вам доведеться робити вибір майбутньої професії в непростий час — у розпал воєнного конфлікту, який охопив нашу державу. Ви прокладаєте свій шлях у майбутнє. Сконцентруватися на власних проблемах, роздумах непросто, коли на буремному Сході України лунають постріли. Проте перед вами відчиняться двері більшості вітчизняних ВНЗ. Ужгородський національний університет також запрошує навчатись. У вас є можливість здобути фах у виші, який має багаті традиції, кадровий потенціал, відповідну матеріально-технічну базу, співпрацює з різними зарубіжними освітніми закладами, що передбачає обмін студентами, спільні наукові проекти, можливість стажування в інших країнах, реалізацію програми подвійних дипломів тощо.

До ваших послуг — потужний бібліотечний фонд, оснащені лабораторії, комп'ютерні класи й 60 спеціальностей і напрямів підготовки. Студенти нашого вишу — цікаві й творчі особистості, котрі постійно організовують вечори, екскурсії, змагання та інші цікаві заходи, беруть участь у суспільно-політичному житті краю, держави. Найкращий доказ цього — Революція гідності, до якої активно долучилася й молодь УжНУ.

Потрапити до нашої альма-матер — означає зануритися в неповторну університетську атмосферу одного з провідних ВНЗ країни, наповнену знаннями, європейськими прагненнями, теплом, дружбою. Ужгородський національний — це виш, який постійно модернізується, прагне найвищих стандартів освіти, намагається крокувати в ногу з часом. Ласкаво просимо до нашого закладу! Перед вами постане цікавий і розмаїтий світ вражень. Будуйте своє майбутнє разом з Ужгородським національним університетом!

Володимир СМОЛАНКА,

ректор Ужгородського національного університету, професор.

ВІДНИНІ — ДИПЛОМОВАНІ

Спеціалістами й магістрами на історичному факультеті цього року стали 80 студентів. Приходьте в Ужгородський національний університет навчатися й отримайте диплом, як ці дівчата з істфаку, і самі увійдете в історію нашого закладу!

ФОТО ІВА КОЛУГІЧ

Даним об'єктом

• СПІВПРАЦЯ • Ректор УжНУ, професор Володимир Смоланка підписав угоди про співпрацю з вишами Литви. Зокрема в галузі науки й освіти наш ВНЗ розвиватиме діяльність спільно з п'ятьма університетами — Вільнюським, Миколаса Рьомеріса, Литовським медичним та каунаським Вітаутаса Великого й технологічним. Це стало можливим у результаті робочої поїздки очільника нашого закладу до названої прибалтійської держави. У перспективі здійснюватиметься обмін студентами на навчання й практику, реалізовуватиметься програма подвійних дипломів та інші освітні проекти. Крім того, подібні угоди сприятимуть входженню УжНУ до Міжнародного консорціуму університетів і Асоціації університетів Європи.

• НАКАЗИ МОН • Після успішного захисту докторської дисертації «Соціально-філософська рефлексія феномену української національної свідомості» проректор з науково-педагогічної та виховної роботи УжНУ Федір Шандор став доктором філософських наук. Про це свідчить наказ Міністерства освіти і науки від 4 липня 2014 р. № 792 «Про затвердження рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань від 26 червня 2014 року». Наші вітання!

• МОБІЛЬНІСТЬ • Співробітники ННІ інформаційно-комунікаційних технологій створили офіційний мобільний додаток ДВНЗ «УжНУ», який полегшить доступ до розкладів занять, оголошень, зробить зручнішим перегляд інформації з Інфоцентру офіційного сайту ДВНЗ «УжНУ». Завантажити нововведення можна з названого електронного джерела.

Анна МАЛАХОВА,
студентка відділення журналістики.

НА ВЧЕНІЙ РАДІ Останнє засідання в навчальному році

Цьогоріч УжНУ успішно пройшов акредитацію й підтвердив IV її рівень. На зібранні вченої ради підбили підсумки 2013 — 2014 навчального року, затвердили кандидатури на призначення іменних і персональних стипендій студентам та обговорили виконання навчальних програм.

Одним із найважливіших рішень стала ліквідація інститутів як навчальних структурних підрозділів: їх знову, як уже повідомляв «Погляд», реорганізували у факультети. Ішлося й про середнє педагогічне навантаження на викладача. Отже, у новому році воно становитиме 780 годин замість 800.

Під час засідання затвердили відкриття аспірантури зі спеціальностей «Цивільне право і процес», «Сімейне право та міжнародне приватне право». Також оголошено про відкриття докторантури зі спеціальностей «Адміністративне право і процес», «Фінансове право та інформаційне право».

Ректор УжНУ, професор Володимир Смоланка вручив працівникам університету 14 атестатів доцента й один атестат професора. Учасники засідання проголосували за надання звання доцента п'ятьом викладачам і одного звання професора. Отже, потужний кадровий потенціал нашої альма-матер зміцніть ще більше.

«Загалом, як наголосив проректор із науково-педагогічної роботи, професор Олександр Сливка, хоч навчальний рік був складним у зв'язку з політичними подіями в державі, однак на загальний результат роботи закладу це не вплинуло: робочий процес удалося організувати на задовільному рівні.

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

ТУРИСТИЧНА ГАЛУЗЬ

Мрієте подорожувати? Тоді вам саме сюди!

Цей факультет — не тільки велика студентська сім'я, що нараховує понад 400 юнаків і дівчат, а й значний викладацько-педагогічний склад, метою якого є формування освіченої генерації кваліфікованих фахівців туристичної галузі.

Народження факультету туризму та міжнародних комунікацій (очолює декан Наталія Габчак) у нашому університеті датують 2013-им роком. До названого підрозділу входять три кафедри: туризму, туристичної інфраструктури та сервісу й міжкультурних комунікацій. Гід-перекладач, фахівець із туристичних маршрутів, туризмознавець, менеджер (управитель) у закладах ресторанного господарства — ці та ряд інших спеціальностей можна здобути саме тут.

Факультет та його структурні підрозділи — активні учасники міжнародного співробітництва, зокрема й на рівні студентської практики. Насамперед, співпраця налагоджена з такими країнами, як Австралія, Туреччина, Німеччина, Швейцарія, США, Росія, Угорщина, Словаччина, Польща, Чехія, Сербія, Австрія. Тож сумувати й нудно вчити теорію тут вам точно не доведеться!

Ось що значає Марія НАЛИВКІНА, студентка 2-го курсу: «Хоч я буду банальна, але у нас на факультеті дуже цікаво. Ми створили свій клуб під назвою «Панонія», голова якого є проректор УжНУ Федір Шандор. Беремо участь у різних масових заходах. До прикладу, напередодні зимових свят влаштуємо парад Миколайчиків. Усі дружно переодягаємося в червоні кошушки й роздаємо діткам цукерки. Улітку їздимо на Студентську республіку, де беремо участь у конкурсах, змаганнях. На другому курсі наші студенти можуть поїхати на практику в Туреччину, Таїланд та інші країни. У нас постійно відбуваються флешмоби, Дні сакури. Ну, і просто ніяк без найт-ранів та найт-ровтів: на велосипедах долаємо певний маршрут. На цьому факультеті знайдеш нових друзів, гарно, а головне

Дівчата з факультету входять до енергійної команди з черлідінгу

весело проведеш свої незабутні студентські роки! До речі, у нас є група підтримки на ковзанах. Заінтригувала? Ще б пак! Чесно, я дуже задоволена вибраним підрозділом: тут не просто вчишся, а яскраво проводиш свій час!»

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

ВСТУПНА КАМПАНІЯ

УжНУ відчиняє двері абітурієнтам

Нарешті довгоочікуване літо. Для когось це не тільки спекотна пора, а й добрячий стрибок у майбутнє. Адже магістри захистили дипломні, а одинадцятикласники склали останнє ЗНО. Відповідно починається справжній ажітаж вступної кампанії. Докладніше про її особливості розповів «Погляду» відповідальний секретар Приймальної комісії УжНУ Петро Петрович ГОРВАТ.

— Чи не сталося змін у подачі заяв для вступу абітурієнтів в УжНУ?

— Ні, прийом заяв та документів розпочався, як і анонсувалося попередньо, з 11 липня, а триватиме до 24 липня (від осіб, які мають проходити творчий конкурс, співбесіду або складати іспити, зокрема це стосується напряму «Журналістика») і 1 серпня для всіх інших. Що ж до творчих конкурсів, то вони проводяться з 21 липня по 1 серпня. Відповідно співбесіди та вступні екзамени — із 25 липня по 1 серпня. Так, скажімо, для абітурієнтів факультету здоров'я людини випробування пройдуть 28 липня, а творчий конкурс для майбутніх журналістів відбудеться 29 липня. Початок о 9.00, а реєстрації вступників о 8.30.

Перший рейтинговий список плануємо оприлюднити не пізніше 12-ої години 2 серпня (до речі, вибір вступниками місця навчання закінчується о 18.00 4 серпня); другий — не пізніше 12 години 5 серпня (вибір вступниками місця навчання закінчується о 18.00 7 серпня); третій — не пізніше 12 години 8 серпня (вибір вступниками місця навчання закінчується о 18.00 10 серпня). Відтак зарахування за державним замовленням відбудеться не пізніше 15 години 11 серпня. Згідно з правилами прийому до УжНУ, при вступі за ОКР «Спеціаліст» та «Магістр» урахується середній бал диплома з коефіцієнтом «40» та додаткові бали (до 50) за наукові

й творчі здобутки. А вступні випробування для майбутніх спеціалістів та магістрів проводитимуться в період із 14 по 30 липня.

— Мабуть, найбільочішим сьогорні є кримсько-донбаське питання: чи надаватимуться пільги студентам зі Сходу та Півдня України?

— Згідно з роз'ясненням, наданим Міністерством освіти і науки України 10.06.2014, порядок вступу до вищих навчальних закладів України абітурієнтів з АР Крим урегульований Законом України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (зі змінами, унесені згідно із Законом № 1237-VII від 06.05.2014), а саме: відповідно до частини 12 статті 7 цього Закону, громадяни України, які проживають на тимчасово окупованій території або переселилися з неї, мають право на продовження здобуття певного освітнього рівня на території інших регіонів України за рахунок коштів державного бюджету. Порядок фінансування навчання цієї категорії громадян встановлює Кабінет Міністрів України.

Такі громадяни беруть участь у конкурсному відборі вступників на навчання в державних і комунальних вищих навчальних закладах України в загальнонавчальному порядку з наданням місць у гуртожитках на час навчання. Якщо за результатами конкурсного відбору названі вступники не потрапили до рейтингового списку абітурієнтів на місця державного замовлення, навчальний заклад збільшує кількість місць держзамовлення в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України щодо фінансування додаткових місць державного замовлення громадян, які проживають на тимчасово окупованій території або переселилися з неї. Також, відповідно до офіційної заяви Міністерства освіти і науки України від 26.05.2014, вступники з Донецької та Луганської областей, як і всі інші громадяни України, на рівних умовах вступатимуть до вищих навчальних закладів України.

— Порівнюючи з минулим роком, чи планує УжНУ вести прийом документів на нові спеціальності?

— Авжеж. Перший набір на здобуття ОКР «Спеціаліст» і «Магістр» очікується на спеціальності «Міжнародне право», «Безпека інформаційних і комунікаційних систем». Нині на різних етапах перебуває процес ліцензування ряду напрямів підготовки та спеціальностей, наприклад, «Інформатика», «Управління персоналом та економіка праці» й інше.

— У який спосіб буде організована робота приймальної комісії з метою уникнення скупчення людей, особливо в перші дні подання документів?

— Приймальна комісія 2 липня почала приймати заяви від вступників за ОКР «спеціаліст» та «магістр», а з 11 липня, як я вже зазначав, — від вступників до університету та коледжу на основі базової та повної загальної середньої освіти. Будуть деякі нововведення, що прискорять подання документів від абітурієнтів, котрі не мають особливих умов прийому, та дозволять максимально якісно опрацювати заяви від пільгових категорій вступників. Надалі ми очікуємо збільшення кількості електронних заяв. Дата подання документів ніяк не впливає на рейтингові позиції абітурієнта, тому не обов'язково звертатися до нас саме в перші дні. Насамкінець хочу наголосити, що УжНУ пропонує 52 напрямки підготовки та спеціальності в університеті й 8 — у коледжі. Вибирати є з чого! Тож бажано абітурієнтам успішного вступу. У разі ж запитань чи проблем вступники можуть звертатися безпосередньо в приймальну комісію за адресою: м.Ужгород, вул. Університетська, 14, кімната 228, тел./факс — (0312)-64-30-84, e-mail — admission@uzhnu.edu.ua.

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

у програмісти б я пішов...

Для Слави СВИДЕРОКА ідеальна професія — це програміст, якого готують на факультеті інформаційних технологій. Хлопець сподівається, що не просто протиратиме штани в університеті, а здобуде необхідні знання й зможе зробити свій внесок у розвиток обраної галузі.

«Якщо добре постаратися, то після закінчення навчання можна знайти роботу з ненормованим графіком, заробляти непогані гроші та ще й займатися тим, що справді подобається. До того ж робота програміста дуже перспективна, якщо, звичайно, не закинути навчання», — переконаний юнак.

Навчальний процес на факультеті інформаційних технологій забезпечують три кафедри: інформаційних управляючих систем і технологій, програмного забезпечення систем й інформатики та фізико-математичних дисциплін. Випускники в майбутньому зможуть займатися такі посади: фахівець з інформаційних технологій; адміністратор даних, баз даних чи задач; інженер із програмного забезпечення комп'ютерів; інженер із комп'ютерних систем; інженер-системотехнік чи інженер-програміст; викладач інформатики.

Звичайно, для цього всім студентам потрібно пройти відповідний курс навчання. Його ефективність значною мірою підкріплена матеріально-технічною базою. Зокрема до послуг юнаків і дівчат понад 400 комп'ютеризованих робочих місць.

Значну увагу на факультеті приділяють науковій роботі молоді. Так, діють гуртки з програмного забезпечення ПК та апаратного забезпечення комп'ютерних управляючих систем. Є можливість свої знання та досвід удосконалювати на всеукраїнських та міжнародних конференціях, різноманітних заходах, включаючи й олімпіади та конкурси з інформатики. Високий рівень підготовки студентів підтверджують їхні роботи, які неодноразово були удостоєні відповідних нагород. Хто ж у подальшому вирішить продовжити шлях у науку, може скористатися аспірантурою. У ній проводиться навчання з таких спеціальностей, як «Інформаційні технології» і «Математичне моделювання та обчислювальні методи».

Успішність навчання на факультеті забезпечує компетентний кадровий склад, зокрема з числа доцентів і професорів.

Отож якщо вас приваблюють інформаційні технології, то факультет, який очолює Ігор Федорович Повхан, чекає на таких абітурієнтів!

Інформація «Погляду».

НА СЛУЖБІ КЛІЮ

Володимир ФЕНИЧ:

«...вступайте на історичний факультет і будуйте разом із нами нове обличчя студента, вчителя, викладача її величності ІСТОРИЇ»

Історичний факультет — один із найстаріших в УжНУ. Та й не дивно, адже хто б тоді розвивав університет, достеменно пам'ятав усі дати становлення вишу? На цей підрозділ вступають ті, кому не байдуже майбутнє, а отже, — і минуле. Вони багато читають, докладно вивчають не тільки події, а й їх причини та наслідки. Усе це для того, щоб розвивати Україну, що є особливо актуальним сьогодні, у часи неоголошеної війни. Парламентарям просто необхідна порада досвідченого історика. Тож, шановні майбутні студенти істфаку, вас через кілька років уже цінуватимуть не тільки як справжніх знавців старовини, а і як очевидців періоду відродження держави. Тому не пожалкуєте, якщо вступите на історичний підрозділ, зокрема в УжНУ. Про переваги навчання поговоримо з деканом факультету Володимиром ФЕНИЧЕМ.

— **Володимире Івановичу, розкажіть, як готувалися до вступної кампанії?**

— До неї ми готувалися весь рік: викладачі брали активну участь у проведенні відкритих екскурсій Ужгородом, зустрічалися з учнівськими й педагогічними колективами області, були в складі членів журі під час учнівської олімпіади з історії та захисту наукових робіт конкурсантів Малої академії. Керівництво факультету організувало зустрічі з найкращими учнями шкіл та їх наставниками під час обласного етапу цих заходів. Крім того, підрозділ підготував рекламні буклети, плакати та оголошення про набір нових студентів. А 23 липня об 11:00 в Археологічному музеї імені професора Едуарда Балагурі проведемо День відкритих дверей на істфаку. Тож, користуючись нагодою, запрошуюю всіх абітурієнтів та їхніх батьків.

— **Які пропонуватимете напрямки й спеціальності?**

— Нічого особливого. На історичному факультеті торік підтверджено акредитацію однієї спеціальності — «Історії» — за всіма трьома освітньо-кваліфікаційними рівнями: «Бакалавр», «Спеціаліст» та «Магістр». Найбільшою новиною для цього річчя вступників є те, що ми збільшили ліцензійний обсяг за ОКР «Магістр», який сьогодні становить по 40 місць на денному та заочному відділеннях (минулого року було 15/15).

— **Чому, на Вашу думку, варто вступати саме на істфак?**

— Історичний факультет за всіма сукупними показниками наукового та навчального процесу, насмілюся заявити, уходить до п'ятірки найкращих факультетів

нашого університету та й відповідних підрозділів в Україні. Через сталий ліберальний консерватизм нашого колективу й варто вступати абітурієнтам на істфак. А ще в студентів цікаве й насичене життя. Вони, наприклад, беруть активну участь у науковій роботі факультету та університету загалом. Уже кілька років поспіль у нас функціонує студентське наукове товариство «Клію». Юнаки й дівчата провели десятки наукових семінарів, конференцій і читань. Нещодавно вийшов у світ 7-ий випуск студентського наукового збірника. Крім того, вихованці нашого підрозділу мають можливість здобувати знання й практичний досвід в інших країнах. Насамперед ідеться про навчальні заклади Угорщини, Словаччини, Польщі. До останньої з країн у Поморську академію міста Слупськ двоє наших студентів поїдуть навчатися з 15 вересня.

На досить високому рівні в нас організоване студентське дозвілля. Окрім традиційних свят — Дня першкурсника та Дня Геродота, змагань за Кубок декана з футболу — наші студенти з доцентом Ігорем Прохненком уже кілька років поспіль здійснюють екскурсії до Одеси, Києва, Львова. Оригінальний підхід до подорожей знайшов доцент Юрій Данилець — ініціатор відвідин православних монастирів Закарпаття. Доцент Ігор Шніцера організував поїздку до Словаччини. Одним словом, і вчимося, і розважимося одночасно.

Намагаємось покращувати матеріально-технічну базу факультету. Так, за останні два роки разом із професором Романом Офіцинським удалося придбати для підрозділу два мультимедійні проектори, а за відсутності фінансування з боку держави

залучаємо спонсорські кошти. Вагомим набутком істфаку, вважаю, є кабінет історії з кількатисячним бібліотечним фондом, спецкабінети імені професорів Михайла Трояна (засновника кафедри історії України) та Івана Гранчака й доцента Федора Потушняка. Особливою родзинкою є Археологічний музей імені професора Едуарда Балагурі (Людини з великої літери, відомого археолога, колишнього декана) та музей історії університету. Щодо останнього, то тут на етапі завершення робота з експозиціями. Також підготовлено приміщення для аналогічного закладу, пов'язаного з давньою книгою. Археологічний музей має багату колекцію, зокрема ранні палеоантропи (зого лише вартий зуб мамонта), середньовічних замків. Унікальними є експозиції, пов'язані з артефактами Дакійського городища із села Мала Копаня Виноградівського району.

— **Досить відомим є й інститут карпатознавства. У чому його особливість?**

— Науково-дослідний інститут карпатознавства був заснований ще в 1992 році. Його унікальність полягає в тому, що тут працюють фанатично віддані своїй справі археологи та історики. Навіть за повністю відсутнього фінансування з боку держави його маленький, але потужний, колектив на чолі з відомим в Україні, Росії та центральноєвропейському регіоні археологом, професором Котигоршком спромігся видати 41-ий випуск наукового збірника «Карпатика» та не зрівнати жодної археологічної експедиції.

— **Які ще науково-дослідні центри входять до структури факультету?**

— На історичному підрозділі останнім часом діють ще два науково-дослідні центри: словакістики й богемистики під керівництвом доцентів Ігоря Ліхтея та Ігоря Шніцера, а також НДЦ історично-релігійних студій «Логос», роботу якого координую я. Тепер готуємо до видання третій випуск «Наукових записок історично-релігійних студій «Логос».

Як і інститут карпатознавства, обидва науково-дослідні центри функціонують не за державні кошти: їхня життєдіяльність у цілому залежить лише від особистої відданості її організаторів професійній науці.

— **Що робите для того, аби не втрачати високого рівня в діяльності?**

— Наш підрозділ, який, до речі, наступного року відзначимо своє 70-річчя, дійсно є одним із найкращих в Україні. Близько 500 студентів денної та заочної форм навчають 9 докторів наук, професорів та 23 кандидати наук, доценти (співвідношення студента до професора й доцента в нас вище за середній показник у державі). Також видаємо 7 наукових періодичних видань, із яких два («Науковий вісник» і «Карпатика») затверджені ВАК України. Торік ми відновили спеціалізовану вчену раду із захисту кандидатських і докторських дисертацій з історії України та всесвітньої

історії. Факультет має підписані міжнародні угоди з науково-навчальними інституціями Будапешта, Пряшева, Праги, Москви й Нижнього Новгорода.

Упевнений, що для того, аби досягти успіху й триматися на високому рівні, треба кожного дня робити щось корисне для підрозділу. У майбутньому, думаю, усе ж варто розширити діапазон спеціальностей в аспірантурі, подумати про відкриття нових спеціальностей, підготуватися до переходу освіти на новий рівень (відповідно до нового Закону України про вищу освіту). Однак усього цього можна досягти лише з колективом, людьми, котрі вміють креативно мислити, відкрити заангажовані фобії, володіти сучасними технологіями. Тож звертаюся до абітурієнтів: вступайте на історичний факультет і будуйте разом із нами нове обличчя студента, вчителя, викладача її величності ІСТОРИЇ.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентка відділення журналістики.

Фото: Медіацентр УжНУ

КАЛЕНДАР

Краєзнавчі знаменні та пам'ятні дати 2014 року

Серпень

1 — 125-річчя від дня народження Корнела Романовича ЗАКЛИНСЬКОГО, літературознавця, фольклориста, перекладача.

2 — 110-річчя від дня народження Іллі Васильовича СЕМЕНЯКА, овочівника, Героя Соціалістичної Праці. Народився в Руському Мукачівського району (1904 — 1974).

2 — 100-річчя від дня народження Іллі Васильовича ВОЛОЩУКА, педагога, літературознавця. Народився в Нанкові Хустського району (1914 — 1997).

2 — 80-річчя від дня народження Іллі Івановича ІЛЬНИЦЬКОГО, прозаїка, журналіста. Народився в Лютий Великобerezнянського району (1934 — 2002).

2 — 70-річчя від дня народження Омеляна Семеновича КОЛОДІЯ, лікаря-стоматолога. З 1968 р. живе й працює в Мукачеві.

4 — 60-річчя від дня народження Олександра Михайловича ТОРОХТІНА, лікаря, журналіста, письменника. Живе й працює в Ужгороді.

5 — 140-річчя від дня народження Бейли ТОКАЧА, архітектора, художника. Народився в Мукачеві (1874 — 1940).

6 — 60-річчя від дня народження Олега Євгеновича ГРУБОВОГО, лікаря, відмінника охорони здоров'я СРСР, командира Мукачівського військового шпиталю.

7 — 80-річчя від дня народження Яна ПАШКА, художника. З 1945 р. проживає в Закарпатті.

7 — 70-річчя від дня народження Ендре Францовича ГІДІ, художника-кераміка. Народився у Великій Доброні Ужгородського району (1944).

15 — 80-річчя від дня народження Василя Івановича ШУТАКА (архієпископа Євфимія), релігійного діяча. Народився в Копашнові Хустського району (1934 — 2000).

15 — 60-річчя від дня народження Олександра Олександровича БОЛДІЖАРА, заслуженого лікаря України, декана медичного факультету УжНУ. Народився в Клячанові Мукачівського району (1954).

18 — 100-річчя від дня народження Василя КОЗЛОВА, військовослужбовця й промисловця. З 1946 р. проживав у Мукачеві (1914 — 1998).

22 — 50-річчя від дня народження Сергія Дмитровича ФЕДАКИ, педагога, публіциста, письменника, доктора історичних наук, професора кафедри історії України УжНУ.

—25—90-річчя від дня народження Василя Васильовича ДУЛОВА, заслуженого будівельника України. Народився в Лалові Мукачівського району (1924 —2006).

28 — 75-річчя від дня народження Лідії Герасимівни ТЕСЛИЧКО (дів. прізвище Дудка), літературознавця, доцента кафедри української літератури УжНУ (1939 — 2006).

31 — 100-річчя від дня народження Михайла Петровича ЛЯЛЬКА, прозаїка. Народився у Волосянці Великобerezнянського району (1914 — 1992).

**За інформацією
Закарпатської обласної
універсальної наукової
бібліотеки ім.Ф.Потушняка.**

Україна надзвичайна

Найбільші чоловічі монастирі йменуються лаврами. Такий статус мають лише шість монастирів у світі. Три з них знаходяться в Україні. Це Свято-Успенська Києво-Печерська Лавра в Києві, що отримала цей статус ще в 1598 р., Свято-Успенська лавра в м. Почаїв і Святогірська Свято-Успенська лавра на Донеччині.

Джерело: <http://vsviti.com.ua/2013/09/ukrajina-nadzvyhajna/>.

КОМЕНТАР

Новий закон розширює автономію вишів

Закон №1187-2, який підготувала робоча група на чолі з ректором Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут» М.Згуровським і який у другому читанні підтримали 276 народних депутатів Верховної Ради України, відкриває якісно нові можливості для розвитку вищої освіти в нашій державі.

По-перше, слід зазначити, що до основного законодавчого документа про вищу освіту надійшло більш ніж 4 тисячі пропозицій від понад 100 організацій, закладів, установ, не беручи до уваги ініціатив ряду фахівців. Таким чином, вищезазначений Закон дійсно є всебічно обговореним.

По-друге, Закон, з одного боку, розширює автономію університетів, насамперед в академічному, фінансовому, організаційному планах зі збільшенням повноважень керівних органів закладів (а отже, це створює додаткові можливості для інтенсифікації ефективної роботи вишів), а з другого боку, відкриває нові рамки для громадського контролю над ВНЗ. У підсумку зростуть прозорість і відповідальність, наукова складова в діяльності вишів, зникнуть ряд

бюрократичних перепон, що досі заважали рухатися вперед.

За «новими правилами», очікується скасування рівнів акредитації вищих навчальних закладів, натомість запровадять незалежне їх оцінювання (з відкритим внутрішнім моніторингом) та на державному рівні забезпечать нові важелі підвищення якості вищої освіти. Із цією метою, зокрема, функціонуватиме окремий орган — Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

Також новий Закон про вищу освіту передбачає встановлення чітко визначених рівнів та ступенів освіти — молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії, доктор наук. Як бачимо, рівень спеціаліста буде ліквідовано. Крім того, очікується посилення боротьби з плагиатом (наукові роботи підлягають обов'язковому афішуванню), обмеження перебування на займаних посадах завідувачів кафедр, деканів, ректорів до двох термінів. Суттєво зменшиться погодинне навантаження на викладачів, зросте мобільність студентів і їхніх наставників тощо.

Залишається тільки вміло скористатися наданими законодавством можливостями, органічно поєднуючи права з обов'язками.

Володимир ТАРАСЮК.

ОДНИМ ОБЗОРЦОМ

• **ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ** • Нещодавно в УжНУ відбулося третє громадське обговорення можливостей запровадження ІТ-технологій. Із відповідною презентацією виступив старший викладач кафедри кібернетики і прикладної математики Павло Мулеса. Учасники заходу дискутували на теми, пов'язані із функціонуванням зони Wi-Fi в університеті, вартістю програмного забезпечення та організацією дистанційної освіти.

• **WI-FI** • Із цього місяця прихильники «всесвітнього павутиння» матимуть доступ до бездротової мережі Wi-Fi у головному корпусі УжНУ. Одночасно користуватися вільним Інтернетом можуть близько 40 пристроїв, а швидкість з'єднання сягає 30–40 мегабіт за секунду. Також найближчим часом планується створити загальну зону Wi-Fi для всіх корпусів вишу.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентка відділення журналістики.

• **МЕДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ** • Четверо студентів УжНУ стали переможцями стипендіальної програми В.Пінчука «Завтра.ua». Прославили медфак Степан Карабиньош, Маріанна Немеш, а також випускниці Юліанна Федько та Христина Шубелка. Наші переможці в Запоріжжі представили УжНУ в екофорі «Climate Change Camp», який проводить Фонд В.Пінчука за підтримки Фондації «Coca-Cola».

• **ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ** • З'явилася перша відеолекція в нашому закладі. Таку новацію втілює у життя доцент, директор ІІФу, завідувач кафедри французької мови та зарубіжної літератури М.Рощко. Зйомку вели з публічного заняття про постмодернізм, що викликало шквал позитивних відгуків не тільки від студентів, а й колег-викладачів.

• **КОНКУРСИ** • У Києві відбувся фінал VIII Всеукраїнського конкурсу наукових робіт «Новітній інтелект України». І місце в третій віковій категорії (аспіранти, викладачі, дослідники-практики, вік яких не перевищує 35 років) виборов аспірант кафедри фінансів і банківської справи Ужгородського національного університету Іван Майдич. Вітаємо переможця!

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

ПРЕСТИЖНІ ПІДРОЗДІЛИ

Економісти «мислять» цифрами

Кажуть, люди з розвиненою правою півкулею мають аналітичний склад розуму й схильність до цифр. Це б пак! Студенти-економісти саме з таких. Якщо в школі задачки давалися вам подібно горішкам, то це ваш вектор.

Факультет економіки здійснює підготовку фахівців із відривом і без відриву від виробництва за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями, як «Бакалавр», «Спеціаліст» і «Магістр» за спеціальностями «Фінанси», «Банківська справа», «Облік і аудит», «Економіка підприємства». Профільну підготовку на факультеті забезпечують три кафедри: фінансів і

ТІЛЬКИ ФАКТ

Для тих, хто вирішив здобути освіту на економічному факультеті, потрібно, щоб сертифікат ЗНО включав такі предмети, як «Українська мова та література», профільний предмет «Математика» та за вибором «Історія України» чи «Географія».

З нового навчального року очікується затвердження нової спеціальності — «Управління персоналом та економіка праці».

Практику студенти можуть про-

ходити у різноманітних банківських установах та фінансових структурах, Пенсійному фонді, Фонді соціального страхування, на Ужгородській швейній фабриці, у ТОВ «Джейбіл Сюркіт Юкрейн Лімітед».

Студенти 4 курсу факультету економіки Михайло Попович зазначає: «Говорячи про економічний, із гордістю відзначаю міжнародну співпрацю факультету. Іздив, до того ж безкоштовно, у Словаччину, Польщу. Звичайно, і Україною. Нові навички, знайомства, друзі, покращення мовних знань — усе це безцінний досвід. Факультет економіки досить престижний. Чимало наших ви-

ходить у різноманітних банківських установах та фінансових структурах, Пенсійному фонді, Фонді соціального страхування, на Ужгородській швейній фабриці, у ТОВ «Джейбіл Сюркіт Юкрейн Лімітед».

Стажування часто проходить за кордоном. «Співпрацює факультет із провідними вишами не тільки України, а й Америки та Європи. З таких країн, як Словаччина, Чехія, Польща, Угорщина, Греція, Естонія, Білорусь, Великобританія, США, — зазначає заступник декана з навчально-ме-

пускників стають бажаними й високооплачуваними працівниками різних установ, підприємств, закладів. Керівництво максимально сприяє подальшому працевлаштуванню студентів. Учнитися взагалі неважко, професійний рівень викладачів зумовлює хороший рівень засвоєння матеріалу дисциплін. Завжди займаємо перші місця на змаганнях як університетського, обласного, державного, так і міжнародного рівнів. Це стосується наукової роботи й спорту. Відзначаємо всілякі свята, пов'язані з університетом загалом і факультетом зокрема, а також професійні (дні бухгалтера, фінансиста, податківця тощо). Бути економістом УжНУ — весело й круто».

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

тодичної роботи Тетяна Олександрівна Бутурлакіна.

Студенти беруть активну участь у наукових конференціях, а свої праці друкують у відомих міжнародних фінансових виданнях.

На дозвіллі економісти змагаються у КВНі (мають власну команду), конкурсах «Міс факультету», Дні економіста тощо.

Мар'яна ГЛОДАН,
студентка відділення журналістики
заочної форми навчання.

З УГОРСЬКОЮ

У ногу з часом, поближче до Європи...

Гуманітарно-природничий факультет з угорською мовою навчання створено в 2008 р. Нині в його складі функціонують три кафедри: угорської філології, історії Угорщини та євроінтеграції й фізико-математичних дисциплін.

Декан Олександр Шпеник наголошує, що колектив підрозділу надає важливого значення міжнародній співпраці: «Природно, що в основному контактуємо з угорськими факультетами. База міжнародної співпраці, звичайно, — Будапештський університет. Там спудей проходять музейну, археологічну й бібліотечну практики. Студенти з 2-го по 5-ий курс, котрі добре вчать, проходять стажування від 2 до 6 місяців у столиці сусідньої нам країни. Це дозволяє порівняти організацію навчального процесу, ознайомитися з вимогами, які там ставлять у плані навчання, і взагалі поринути в європейське життя. Такий досвід тільки позитивно відображається на наших вихованцях, бо вони не тільки розширюють свій кругозір, а й роблять відповідні висновки, навіть пропонують деякі варіанти змін на нашому факультеті».

Це один аспект. З іншого боку, значним пріоритетом є отримання двох дипломів — Ужгородського

національного університету й будапештського вишу. Здобувши в нас ОКР «Бакалавр», спудей за бажанням безперешкодно може вступати до угорського ВНЗ в столиці на 5-ий курс. Саме цього року вручали перші дипломи міжнародного зразка. Також, закінчивши магістратуру, чимало студентів продовжують навчання в аспірантурі: як в УжНУ, так і за кордоном. Молодь активно долучається до наукової роботи, що дозволяє знайти підтримку ЄС для того, аби вчитися далі. Існують відповідні гранти, тож можна й у подальшому вдосконалюватися на освітній ниві: хтось це робить у Будапешті, хтось — у Дебрецені, а хтось — в Італії. Отже, є широкі можливості для самореалізації.

Невипадково юнаки й дівчата гуманітарно-природничого факультету з угорською мовою навчання часто беруть участь у різних наукових форумах, причому як

«удума», так і за межами держави. Практично щомісяця викладачі та студенти підрозділу — учасники різних конференцій з історії, філології, фізики, математики, які проходять під егідою Євросоюзу. Наші представники демонструють високі знання. Особливо намагаються зарекомендувати себе спудей, адже в перспективі їх можуть запросити за

Декан факультету Олександр ШПЕНИК

кордон як на навчання й стажування, так і на роботу. Скажімо, цього тільки року 33 студенти долучилися до різних наукових заходів, у відповідних журналах вийшло 25 їхніх публікацій. Для такого невеликого факультету, як наш, це досить серйозний показник.

Відродно, що на гуманітарно-природничому підрозділі з угорською мовою навчання функціонує й Центр гунгарології. Він був заснований ще в 1988 р. за угорсько-радянським договором і є одним із п'яти центрів гунгарології у світі. Підрозділ проводить і координує наукову, педагогічну роботу у сфері досліджень угорських мови, літератури, етнографії, історії, сприяє співробітництву наших спеціалістів із науковцями інших вишів, шкіл, видавництва, а також робить усе можливе для ретельнішого дослідження угорської культури на Закарпатті. Також у названому Центрі

проходять захисти, наприклад, дипломних робіт. Як зазначив О.Шпеник, «це один із тих містків, які дозволяють Ужгородському національному університету

обмінюватися досвідом з угорськими вишами, що повинно допомогти УжНУ в здобутті статусу дослідницького».

Ще одна прикметна риса гуманітарно-природничого факультету з угорською мовою навчання — забезпечення якісним технічним обладнанням. Кожен студент має доступ до всесвітньої мережі не лише на парах, а й на перервах, після занять.

Представники підрозділу постійно беруть участь у різних програмах щодо збільшення бібліотечного фонду. Сьогодні нараховується вже понад 10 000 вартісних наукових книжок, із якими працюють спудей.

Пишаються на факультеті й фізичною лабораторією. Вона — одна з найсучасніших лабораторій фізичних експериментів, обладнана електромагнітними приладами, вимірювачами, сенсорами, зокрема спектрометром, різними оптичними столами, осцилографами, волоконно-оптичними системами, динамічними стендами. Для фізиків, котрі в майбутньому викладатимуть у школах, така лабораторія просто необхідна.

Не менш хорошими умовами навчання забезпечені й історики. Їм надається не тільки наочний матеріал, а й потрібні карти, книжки. Є хороші можливості працювати з архівами. До того ж не лише закарпатськими, а й угорськими, зокрема будапештськими (90% матеріалів з історії знаходиться саме там). Історики також мають доступ до інформаційних технологій, бібліотечного фонду.

Щоб іти в ногу з часом, покращувати матеріально-технічне забезпечення факультету, представники його колективу використовують різні можливості, зокрема подають заявки на гранти.

Документ про освіту вручає ректор УжНУ, професор Володимир СМОЛАНКА

Разом із навчанням піклуються й про студентський відпочинок. Лише за цей навчальний рік проведено понад 50 заходів, не враховуючи загальноуніверситетських. Узагалі дозвілля для першокурсників розпочинається ще у вересні. Вони разом зі старшокурсниками виїжджають на природу. Мають тиждень для знайомства, веселого проведення часу, різних змагань. Невдовзі спільно розпочинають готуватися до традиційного Дня першокурсника. Згодом — до Дня святого Миколая, Різдва, Дня факультету, вручення дипломів тощо. Відзначають на факультеті чимало угорських свят, зокрема День угорської культури, День угорської революції, День угорської науки. Не обходиться й без спортивних заходів. Нещодавно студенти змагалися за футбольний Кубок Дебреценського університету. Крім того, регулярними є наукові подорожі. Наприклад, для фізиків влаштували поїздки на угорську АЕС «Пакш». Інші спудей відвідали пленарне засідання парламенту Угорщини. 30 студентів мали науково-пізнавальну поїздку в Європарламент. Історики й філологи відвідали Королівський музей у Бельгії. Проводяться регулярні мандрівки Закарпаттям. Були юнаки й дівчата у Львові, Кошице, Дебрецені та в інших містах України, Угорщини, Словаччини.

Як зазначає О.Шпеник, особливо радує студентська ініціатива, адже вона спрямована на вдосконалення підрозділу, урізноманітнення його життя з пошуком нових форм поєднання навчального процесу й дозвілля.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентка відділення журналістики.

Віднині — дипломовані

ЦАРИНА ЕЛЕМЕНТІВ

Можливо, твій шлях до звершень розпочнеться саме тут?

Із радістю очікує поповнення у своїх рядах юними та зацікавленими студентами хімічний факультет.

Тривала історія цього підрозділу увінчана досягненнями працівників та випускників, котрі викликають повагу в багатьох далеко за межами нашого міста. Авторитет хіміфаку і досі продовжують підтримувати його сьогодішні поважні викладачі — доктори й кандидати хімічних наук, якими, між

іншим, сукупно стали понад 160 власних випускників.

У структурі факультету, який був заснований іще 1946 року, діють кафедри неорганічної, аналітичної, органічної фізичної та колоїдної хімії, кафедра екології та охорони навколишнього середовища. Вони підготували відповідно близько 4000 спеціалістів-хіміків та понад 300 екологів. До речі, за цими спеціалізаціями студенти розподіляються на 3-му курсі навчання. Закріпити свої знання на практиці можна в належно об-

ладнаних лабораторіях, а також у комп'ютерному класі.

Зі здобутими знаннями в дипломованих випускників є можливість працювати вчителями в навчальних закладах, інженерами на підприємствах. Ті ж, хто зарекомендував себе й у науці, продовжують навчання в аспірантурі.

Якщо ж до цього додати веселе позанавчальне життя хіміків, то студентські роки вам точно запам'ятаються!

Тетяна МЕНДЕЛЬ,
студентка відділення журналістики.

ТЕХНІЧНЕ

Стати інженером...

Інженерно-технічний факультет пропонує охочим здобути аж п'ять спеціальностей.

Серед них: «Комп'ютерні системи та мережі», «Технології машинобудування», «Електронні системи», «Прилади і системи екологічного моніторингу» та «Міське будівництво та господарство».

Профільним предметом є математика, а вже для інших — відповідно фізика чи іноземна мова. Також слід зазначити, що випускники навчальних закладів II рівня акредитації можуть вступити на 2 курс зі складанням вступних ви-

пробувань із фахових дисциплін.

Навчання ж на ІТФі включає й проходження навчально-виробничих практик. Спочатку у власній майстерні факультету, а далі — на підприємствах, із якими укладено договори («Джейбіл Сюркіт Юкрейн Лімітед», «Ядзак Україна», «Уж-Турбогаз»). Звідси — перспективи працевлаштування.

Студенти ІТФу — дружна й щира молодь, яка ще й організовано відпочиває. Цим літом, наприклад, більшість збирається в різні походи в Карпати й на молодіжні фестивалі «Шипіт» і «Захід».

Приєднуйтеся до родини інженерів УжНУ!

Мар'яна ГЛОДАН,
студентка відділення журналістики заочної форми навчання.

ТОЧНІСТЬ ПОНАД УСЕ

Якщо вмієте логічно мислити – вступайте на матфак!

Звичайно, це стосується тільки прихильників однієї з найточніших наук. І саме для майбутніх математиків розповімо про їхній факультет.

Тут потужний професорсько-викладацький склад. Про це свідчать захищені впродовж останніх трьох років 2 докторські дисертації (з диференціальних рівнянь і кібернетики) і 8 кандидатських. Минулого року підрозділ отримав Державну премію України в галузі освіти за підготовку комплексу підручників з теорії диференціальних рівнянь.

Матфак досить часто організовує міжнародні конференції. Нещодавно відбувся науковий форум з диференціальних рівнянь, який ініціювала кафедра диференціальних рівнянь та математичної фізики. Декан математиків, професор Василь Маринець розповів, що на вересень запланована конференція з кібернетики. А ще за рік, теж у перший місяць осені, пройде аналогічний захід із теорії оптимізації обчислень. Останній відбувається регулярно: раз на два роки».

Тримати наукову марку намагаються й спудеї. Вони беруть активну участь у всеукраїнських олімпіадах, готують збірники тез доповідей, виголошених на внутрішніх конференціях (серія «Математика і прикладна математика»). Наприклад, за 2014 р. є такі дослідження: «Застосування двостороннього методу наближеного розв'язання задачі Гурса-Дарбу», «Застосування графічних можливостей DELPHI для розв'язання деяких прикладних задач», «Інтелектуальна система для діагностики ревматизму» тощо. Крім того, математиків можуть публікуватися у всесвітньо відомому журналі «Miskolc Mathematical Notes»

(a publication of the university of Miskolc), що є елементом співпраці матфаку з Мішкольським університетом. Наукові роботи у виданнях такого рівня важливі, адже відіграють значну роль під час захисту кандидатських і докторських дисертацій.

Студенти мають змогу навчатися й за кордоном. Із вересня кращі третьокурсники їдуть до Польщі, де здобуватимуть знання протягом семестру. Проте перші два тижні навчального року слухатимуть лекції з основних дисциплін ще в УжНУ. «Це пов'язано з розходженням у навчальних планах. Програма деяких дисциплін у нас значно масштабніша ніж у сусідній нам країні», — зазначив Василь Васильович.

Навчальний процес повинен підкріплюватися практичними навичками. Тому уже з 1 по 3 курси студенти проходять обчислювальну практику. Четвертокурсники зі спеціальності «Математика» мають педагогічну, а п'ятикурсники — педагогічну й переддипломну. Спудеї ж зі спеціальності «Прикладна математика» набираються досвіду на виробничій і переддипломній практиках. П'ятикурсники, котрі показали найкращий результат у навчанні, цього року їздили в Інститут кібернетики ім. В.М.Глушкова Національної академії наук України. Нерідко практикуються й в Інституті математики НАН України (Київ).

Не одним навчанням живуть спудеї-математики. Вони вміють організувати дозвілля. Заступник декана з виховної роботи Анатолій Штимак зазначає: «Упродовж

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи, доктор фізико-математичних наук, професор Ігор КОРОЛЬ вітає випускників

Математики отримують дипломи

року проводимо різні екскурсії. Нещодавно окремі групи їздили на озеро Синевир, також відвідали історичні місця Києва, Львова, Кам'янця-Подільського тощо. На початку навчального семестру для першокурсників організуємо вечір знайомств, який супроводжується дискотекою. У розпал новорічно-різдвяних свят студенти долучаються до акції «Подаруй дитині свято». Тоді збирають кошти й подарунки для дітей-сиріт. Готуємося й до Дня святого Валентина: влаштуємо конкурс на кращу «валентинку», яку описали ставимо на стенд; переможців нагороджуємо цінними призами, зокрема флешками, книжками. Не оминаємо увагою й річницю, видатні події. Наприклад, до 75-ої річниці Карпатської України мате-

матики змонтували відеофільм, до Дня інваліда — відеоролик». В.Маринець додає: «Ініціативу з приводу певних святкувань завжди чекаємо від спудеїв, бо заходи за вказівкою — не заходи. Традиційно проводимо День першокурсника, День Піфагора. У нас одна із найкращих команд КВН в університеті». Математики не тільки вдало жартують, а й співають у хорівій капелі «Боян»...

Утім головним, звичайно, є навчальний процес. На факультеті прагнуть, щоб з усіх дисциплін були складені науково-методичні комплекси. Тобто викладач готує розгорнуту робочу програму з курсу, методичні розробки для практичних та лабораторних занять, питання для модульного контролю, іспиту, список літератури. І обов'язково має бути підручник. Усе це повинно надаватися кожному студентові. Для деяких дисциплін уже діють нововведен-

ня, а незабаром така система працюватиме з усіх предметів. За відсутності підручників, на видання яких потрібні чималі кошти, керівництво факультету запропонувало наставникам готувати матеріали в електронному варіанті. Їх роздаватимуть на компакт-дисках. З алгебри, теорії ймовірностей уже є такі підручники. У планах також обладнання аудиторій технічними засобами навчання.

Дбають на матфаці й про працевлаштування. Студенти проходять практику в різних фірмах (особливо це стосується випускників спеціальності «Прикладна математика»). Дехто навіть під час навчання працює, інші — після отримання диплома. Чимало випускників працевлаштовуються в банках. За словами декана, «там працює більше математиків ніж економістів, адже математика при-вчає до логічного мислення, а це одна з основних вимог у банківській системі». Також спудеї цього підрозділу добре володіють комп'ютерною технікою, що теж надає пріоритети в пошуках роботи. Багато випускників працюють у школах і передають методи логічного мислення наступним поколінням.

Отже, якщо в серці запала любов до точних наук і ви все робите, спираючись на ланцюг фактів та умовиводів, то математичний факультет чекає на Вас!

P. S. Цього року на матфаці «дипломували» понад 100 осіб, із них 16 магістрів спеціальності «Математика» й 12 магістрів спеціальності «Прикладна математика» денної форми навчання та 20 магістрів спеціальності «Математика» із заочною формою навчання.

Мирослава ГАРАЗДІЙ,
студентка відділення журналістики.

У БІЛИХ ХАЛАТАХ

Майбутня еліта УжНУ

Дитинство — безтурботна пора щирих мрій і бажань, та саме тоді кожна дитина починає розбудовувати своє майбутнє. Прагнення малечі стати відомою балериною, досвідченим лікарем чи хорошим учителем, космонавтом або ж інженером реалізують уже доросліші юнаки та дівчата, котрі свідомо здійснюють один із найважливіших кроків у своєму житті — вибір майбутнього фаху.

Нині це питання актуальне як ніколи, адже вступна кампанія в УжНУ в самому розпалі й бажання здобувати освіту в найбільшому виші Закарпаття виявляє чимало абітурієнтів. Кожен обирає спеціальність до душі: керується настановами батьків, утілює найзаповітнішу мрію дитинства чи просто покладається на її величність долю: а можливо, пощастить і це стане вибором життя. І все ж цікаво, чим саме привабливі різні підрозділи для вступників, за якими критеріями вони обирають місце для навчання. Ось, скажімо, що вдалося з'ясувати про факультети, де білі халати є нормою...

Дехто вже в дитсадку, граючись у лікаря, надавав першу медичну допомогу лялькам. Так бавилася й Тетяна Вейкай, ви-

хваляючись перед усіма: «Виросту — стану лікарем». Проте з часом «обіцянку» забула й до ЗНО наполегливо вчила англійську мову. Та в одинадцятому класі вирішила приміряти білий халат і послено взялася за хімію й біологію. «Найбільше, чого я тепер хочу, — вступити на медфак, аби в майбутньому допомогати людям».

А ось Клавдія Готра ще брочів тому й не підозрювала, що незабаром хотітиме стати не просто лікарем, а стоматологом. «Із самого дитинства мала проблеми із зубками, тому до стоматологічного кабінету навідувалися часто. Та згодом це заняття привабило мене й до лікаря приходила із задоволенням та цікавістю. А нещодавно й сама вирішила стати стоматологом, аби робити людей

щасливими, адже здорова й красива усмішка — немаловажлива річ у житті», — зізнається Клавдія. Про цю професію вона мріяла з 8-го класу, а ось із 10-го почала готуватися до вступу. Каже, що всі дивуються її вибору, але дівчина впевнена, що завдяки величезному бажанню можна впоратися з будь-якою роботою.

Інша абітурієнтка — Ніна Безштанько — не йде за своєю мрією, а просто обирає для подальшого вивчення хімію та біологію — улюблені дисципліни, які й викладають на «стоматі». З професією дантиста дівчина знайома також із дитинства, бо «багато часу проводила в татка на роботі — у стоматологічній клініці». Отож вирішила спробувати й піти, так би мовити, батьківським шляхом.

Отже, якщо ви зазатишно почуваете себе в білих халатах, обирайте медичний або стоматологічний факультети. Вони допоможуть вам стати елітою УжНУ, пізнати світ таких важливих для населення професій.

На матфаці працюють досвідчені науковці й висококваліфіковані лікарі-практики, а завдяки розширенню географії міжнародних зв'язків лекції читають професори

із США, Франції, Австралії, Німеччини, Угорщини. До навчальної бази підрозділу входять головний корпус, відділення обласних, міської, відділкової клінічних лікарень, чотири поліклініки, шість диспансерів.

Стоматфак — один із наймолодших підрозділів УжНУ. Тут функціонує 5 кафедр: терапевтичної стоматології, хірургічної стоматології щелепно-лицевої хірургії та онкостоматології, дитячої стоматології, ортопедичної стоматології, стоматології післядипломної освіти та кафедра стоматології дитячого віку. Важливим надбанням є стоматологічна клініка, найкраща серед університетських, де студенти можуть працювати та вдосконалювати свої навички.

Анна МАЛАХОВА,
студентка відділення журналістики.

КРИМ ТОГО...

Вступникам потрібно звернути увагу, що найменший бал зі ЗНО з профільного предмету, а саме з біології, становить 140 балів. Третім предметом у сертифікаті, крім загальнообов'язкової української мови та літератури, має бути або фізика, або хімія.

Навчання на стоматологічному факультеті передбачає проходження різного виду практик — медсестринської, терапії, хірургії, які відповідно проходять у міській та обласній лікарнях. За даними рейтингу студентів, кращих із них направляють у Словаччину, у компанію «Петрамед», із якою факультет уклав договір.

Насиченим є дозвілля студентів стоматологічного й медичного факультетів, яке передбачає творчі вечори, спортивні змагання, конкурси «Міс факультету», відповідно День стоматолога й День Гіпократів тощо.

При кафедрах медфаку діють численні гуртки, у яких студенти активно займаються науковою роботою.

Мар'яна ГЛОДАН,
студентка відділення журналістики заочної форми навчання.

У КЛАСИЧНОМУ СТИЛІ

Дипломовані філологи, у добру путь!

На філологічному факультеті довгоочікуване свято — вручення дипломів. По-особливому пройшло 3 липня для молоді українського, російського, словацького відділень та відділення журналістики: у великій залі вченої ради близько 140 випускників отримали дипломи магістрів та спеціалістів, серед яких дванадцять — із відзнакою.

Розпочалося святкування з напутнього слова декана філологічного факультету Галини Шумицької, котра зауважила, що ця подія запам'ятається випускникам надовго, адже відбувається в такий знаковий для українців період змін. Після привітання дипломованих філологів про нову систему кваліфікаційних рівнів розповів про ректор Федір Шандор.

Найурочистішою миттю для кожного випускника було отримати диплом (а для ряду студентів — ще й грамоту за успішну діяльність) із рук завідувача своєї кафедри: професорів Валентини Барчан, Івана Сабодоша, Наталії Бездір, Світлани Пахомової, Юрія Бідзілі, доцента Тамари Суран.

У залі також лунали щирі напутні слова «академками» русистів Наталії Бездір, привітання й подяка матері випускниці словацького відділення Віри Славець, а від імені всіх випускників до викладачів та своїх ровесників звернулася випускниця українського відділення Христина Ярема. Також до слів привітання долучилася заслужена журналістка України, редактор телеканалу «Тиса-1» Тетяна Вашергелі.

Сюрпризом для випускників став майстерно створений за участі працівників телерадіоцентру, що діє при кафедрі журналістики, відеокліп на авторську пісню «Прощання друзів» у виконанні дуету Тарасюків — доцента кафедри журналістики Володимира та його сина Юрія, цього річного випускника математичного факультету.

Г.Шумицька відзначила: «Головне завдання університету — навчити вчитися, спонукати думати, мислити критично, усе піддавати сумніву й водночас безмежно вірити. Це особливо важливо як для філолога, так і для журналіста, бо ж усе життя матимуть справу зі словом, що дуже відповідально. Випускники філологічного факультету працюють переважно на педагогічній ниві та в ЗМІ, проте є незамінними будь-де. Грамотний філолог органічний на будь-якій посаді, це й демонструють наші вихованці на практиці», — дала Галина Василівна.

Мирослави Шимон, випускниці

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Запрошуємо вступати на наш факультет!

відділення журналістики, досі не вірилась, що вже закінчила університет: «Зайшли в залу, і таке враження, ніби прийшли на вручення дипломів до своїх друзів. Але коли опиняєшся на сцені й зачитують твоє ім'я, передає емоції неможливо. З одного боку, це радість, бо починається вже доросле життя. З іншого, — сум, бо впродовж п'яти років ти завжди був прив'язаний до університету. Не вірилась, що я вже дипломований фахівець і що більше не буде лекцій, практичних, студентського дозвілля».

Дипломи вручили, а тим часом триває вступна кампанія, і філологічний факультет поповнюватиме свої ряди.

У підрозділі функціонують кафедри української мови, української літератури, російської мови, російської літератури, словацької

філології та журналістики, які чекають на своїх студентів-першокурсників. Філфак — один із найпотужніших навчально-наукових центрів нашої альма-матер. Заснований 1945 року разом із університетом, він активно розвиває міжнародне співробітництво, випустив понад 10 тисяч висококваліфікованих спеціалістів, серед яких лауреати Національної премії України ім.Т.Г.Шевченка, члени-кореспонденти НАН України, видатні письменники, науковці, педагоги, талановиті й відомі журналісти. А віднедавна підрозділ готує ще й фахівців із чеської мови та літератури. Студенти реалізують себе в різноманітних творчих студіях, наукових гуртках, клубах, самоврядуванні. Тож ласкаво просимо на філфак!

Анна МАЛАХОВА,
студентка відділення журналістики.

ДІЛОВИЙ РІВЕНЬ

...І міжнародний бізнес та менеджмент

Серед факультетів, які пропонує Ужгородський національний університет, є факультет міжнародного бізнесу та менеджменту. Він — один із наймолодших, та водночас і найпрестижніших факультетів УжНУ.

Навчальний процес забезпечують три кафедри: міжнародного бізнесу, логістики та менеджменту; світового господарства та економічної теорії; прикладної лінгвістики. Відповідно до них готують фахівців за трьома спеціальностями: «Економіст, міжнародник, перекладач»; «Економіст-логіст»; «Викладач, перекладач, інформатик».

На цьому підрозділі застосовуються прогресивні методи навчання з використанням інноваційних технологій. Студенти в рамках різних міжнародних програм мають можливість відвідувати ряд країн світу, брати участь у міжнародних обмінних програмах з університетами США, Угорщини, Словаччини, Чехії, Польщі, Німеччини та інших держав, а також здійснювати поїздки Україною. Це повною мірою сприяє досягненню мети підготовки високопрофесійних фахівців. Вони мають більше шансів отримати добре оплачувану престижну роботу, зокрема й у міжнародних професійних організаціях.

Мар'яна ГЛОДАН,

студентка відділення журналістики заочної форми навчання.

ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Фізкульт-привіт, абітурієнти!

«У здоровому тілі — здоровий дух!» — саме з таким життєвим кредо щоранку прокидаються студенти факультету здоров'я людини. А якщо в школі вашим улюбленим предметом було фізичне виховання, вам час вступати саме на цей підрозділ!

Факультет здоров'я людини — один із наймолодших в університеті. Тут навчається 560 студентів на денній та заочній формах навчання. Більшість із них мріє пов'язати своє життя з професією реабілітолога, хоч студенти, котрі мають значні успіхи в спорті, зосереджуються на тренерській та педагогічній роботі. Факультет пишається тим, що в його стінах навчалися та навчаються більш ніж 30 майстрів спорту, членів збірних національних команд. Після п'яти років навчання випускники факультету можуть за вибором працювати в галузі фізичного виховання, спорту й здоров'я людини, зокрема вчителями, тренерами, фахівцями з фізичної реабілітації в реабілітаційних, медичних та санаторно-курортних закладах.

Анжеліка Варцаба, студентка факультету здоров'я людини, зізнається: «Вступила саме сюди, бо тривалий час займалася спортом, зокрема легкою атлетикою та жіночим футболком. Полюбляла й інші види, тому не бачила себе десь на іншому факультеті. Наш підрозділ під час навчання вразив мене великим дружнім колективом. Ми неодноразово перемагали в різних конкурсах, змаганнях, де своя аура, де не почувалася самотнім. Після закінчення навчання є великий вибір працевлаштування, оскільки сьогодні здоров'я стоїть на першому місці, тож кому як не нам допомогати населенню оздоровлюватися. Під час практики працювали з дітками в садку, ЗОШ, спортивних школах... Також мали можливість проводити пари зі студентами. На 5 курсі є практика в реабілітаційному центрі, де набуваємо досвіду й поліпшуємо фізпідготовку».

Отже, якщо з «усім цим» ви на «ти» — подавайте документи на ФЗЛ!

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,

студентка відділення журналістики.

МІЖНАРОДНЕ СПІЛКУВАННЯ

Дві іноземні мови й світову літературу в одному дипломі дає Інститут іноземної філології

Для кожного абітурієнта важливо зробити правильний вибір місця здобуття освіти, адже від цього залежить не лише п'ять років навчання у виші, а й можливість самореалізації в майбутньому. Випускники Інституту іноземної філології затребувані в сферах освіти, туризму як в Україні, так і за кордоном, адже тут готують висококваліфікованих спеціалістів своєї справи.

ІФ забезпечує перфектне вивчення іноземних мов, а саме англійської, німецької, французької та румунської, а також сприяє знайомству студентів з різними культурами, ментальністю й літературами ряду держав, насамперед країн Європи. Директор Інституту, член Національної спілки письменників України та член Національної спілки журналістів України Михайло Рошко зазначає, що в ІФ зробили вагомий крок уперед: цього річчя вступники в майбутньому отримують дипломи уже з двома іноземними мовами (на вибір) і світовою літературою. Завдяки таким нововведенням з'являється можливість викладати в школах чи університетах за бажанням одразу три дисципліни.

Останнім часом мало студентів обирає для вивчення французьку мову, що пояснюється закриттям відповідних шкіл і проблемами з працевлаштуванням. Проте перспективи, на думку Михайла Михайловича, є: «Багато дівчат після закінчення французької філології вступають у Сорбонну на архітектора, дизайнера чи економіста й безкоштовно

здобувають європейську освіту. Після навчання в нашому Інституті зробити це легко, адже не потрібно складати жодних іспитів а лише пройти співбесіду французькою мовою, яку наші випускники знають на «відмінно». До того ж вони мають офіційне право працювати півдня. Можливість безкоштовного навчання у вишах Франції на будь-якій спеціальності — це просто подарунок долі. Крім того, зі знаннями французької можна легко поїхати в Канаду».

Німецька мова є не менш важливою за англійську, яка в сучасному суспільстві виконує функцію уніфікації. Тим паче випускники інституту зможуть безкоштовно продовжити навчання в державних університетах Німеччини. Тож знання однієї, а тим паче двох мов, відкриває великі можливості перед студентами. До того ж молоді знайомитися зі світовою літературою — «із вершинами всього, що є у світі», з найкращими творами найкращих авторів.

У підрозділі також функціонує літературна студія ім. П.Скунця — загальноуніверситетська спілка,

до роботи якої залучаються не тільки студенти Інституту іноземної філології, а й юні поети та письменники з різних факультетів УжНУ.

Важливою складовою діяльності ІФу є гранти. Минулого року студенти Інституту разом із словацькими, польськими, угорськими та чеськими студентами відвідували семінари та вчилися правильно відтворювати етнічні слова, які важко піддаються перекладу іноземною мовою. Завдяки спільним зусиллям видали книжки етнічних специфік англійською мовою, одна з яких — про музеї і артефакти Ужгородського замку.

За програмою подвійних дипломів охочі студенти ІФу можуть безкоштовно навчатися в польських університетах за обміном або ж навіть отримати два дипломи.

Вагоме значення має й те, хто супроводжує студентів упродовж їхнього навчання у виші. Викладачі Інституту іноземної філології — веселі й товариські люди, котрі найперше вчать думати й бути творчими. «Хороший викла-

Директор ІФу Михайло РОШКО зі своїми, «іноземними», випускницями

дач — не тільки той, хто навчив, а хто зацікавив навчанням, відкрив очі на те, як бути творчими», — переконалий директор Інституту. — Наші викладачі стажувалися в європейських університетах і знають, що вихованців потрібно любити, приходити на пари з усмішкою на обличчі. Таке ставлення один до одного є запорукою успішності студентства і створює потрібну для здобуття вищої освіти атмосферу взаємодопомоги й довіри».

Що ж до працевлаштування, то з цим у випускників Інституту іноземної філології проблем немає, адже хороші фахівці зі знанням іноземних мов потрібні всюди. Після закінчення університету

вони працюють перекладачами, вчителями та викладачами іноземних мов і світової літератури, репетиторами, журналістами, на митницях, очолюють туристичні фірми, керують готелями та створюють спільний бізнес з іноземними фірмами.

«УжНУ як найзахідніший університет України — це європейський осередок, пропагандист європейського мислення, а Інститут іноземної філології — вікно в Європу», — додає М.Рошко. — Наш підрозділ підвищує авторитетність альма-матер в очах іноземців і випускає у світ кваліфікованих спеціалістів».

Анна МАЛАХОВА,

студентка відділення журналістики.

ПРАВО

Юристи-міжнародники стажуються в МЗС України

Практика — одна з найважливіших складових навчання та ще й надзвичайно цікава, тим паче коли проходиш її в Міністерстві закордонних справ України.

Саме у вищезазначеній установі вперше троє студентів факультету європейського права та правознавства УжНУ відточували свої навички юриста-міжнародника впродовж двох тижнів за ініціативи кафедри міжнародного права УжНУ та її завідувача Георгія Диниса. Претендентів обирали абсолютноно прозоро й демократично: Крістіна Сарканич, Аліна Сюсько та Валерій Моргентал — чотирьохкурсники з вищими рейтинговими показниками, тож до Києва відправилися саме вони.

Із 21 червня по 5 липня юристи-міжнародники працювали в управлінні юридичного забезпечення, у секторі запобігання та виявлення корупції й у відділі міжнародного права в галузі зовнішньої політики договірно-правового

управління. «Робота в МЗС була справді цікавою й пізнавальною, — розповідає Аліна Сюсько. — Зазвичай ми проходимо перекладацьку практику, а тут випала нагода попрацювати в серйозній структурі. І не формально, а справді допомагаючи працівникам. Це зовсім інший рівень».

Проходження практики в МЗС України — безцінний досвід, який знадобиться хорошему юристу-міжнароднику при працевлаштуванні в майбутньому.

Факультет європейського права та правознавства здійснює підготовку фахівців зі спеціальностей «Правознавство» й «Міжнародне право». Крім кафедри міжнародного права, до підрозділу входять ще три: адміністративного, фінансового, інформаційного та європейського права; міжнародного приватного права, правосуддя та адвокатури; кримінально-правових дисциплін та міжнародного кримінального права. Також на факультеті діють криміналістична лабораторія, кодифікаційний центр із правознавства, комп'ютерна

лабораторія з правознавства, кафедральні методичні кабінети та студентська юридична клініка «Альтернатива». Географічне розташування університету дає додаткові вагомні перспективи розвитку цього підрозділу.

Анна МАЛАХОВА,
студентка відділення журналістики.

Із «законним» покликанням

Студенти цього підрозділу рідко говорять із натяком на гіпотезу. Адже вся їхня діяльність спирається саме на Конституцію, яку вони повинні пам'ятати на «відмінно». Тим не менше, професія юриста — один із найбажаніших фахів як для хлопців, так і для дівчат.

На юридичному факультеті належна увага приділяється забезпеченню практичного досвіду студентів. Так, стажування студенти проходять у судових та правоохоронних органах, органах державної влади та місцевого самоврядування, адвокатури, нотаріаті, на базі профільних підприємств, установ, організацій по всій Україні. Окрім того, з метою залучення студентів до конкретної роботи працівник успішно працює Юридична клініка під керівництвом доцента І.Переша.

Студентка 4 курсу Інна Шкіря ділиться досвідом: «Бажання вступити на юридичний факультет у мене виникло ще зі шкільних років. Вибір в Україні подібних підрозділів чималий, проте я ні хвилини не задумувалась над тим, чи варто мені вступати саме сюди, оскільки чула чимало позитивних відгуків про юрфак. І вже з перших днів навчання жодного разу не пожалкувала, що опинилася саме тут. Міцний фундамент знань заклали нам надзвичайно хороші викладачі, а головне — висококваліфіковані професіонали. Нині серед викладачів — 4 заслужені юристи України, 1 заслужений працівник освіти та науки України, 1 член-кореспондент Національної академії правових наук України. Це дійсно гордість факультету. У нас є зала судових засідань, де студенти завжди мають можливість інсценувати будь-яку робочу ситуацію, відчути себе юристом-практиком. Цього року була проведена перша міжнародна науково-практична конференція під назвою «Травневий з'їзд молодих правознавців», де ми мали змогу проявити свої наукові здібності та поспілкуватись із ровесниками-колегами з інших вишів України. Це надзвичайно важлива база для формування хороших спеціалістів у всіх сферах права. Цікаві лекції, захопливі дискусійні семінари, чудовий колектив викладачів. На базі нашого факультету діє юридична клініка при об'єднаній Асоціації студентів-юристів Закарпаття, де надаємо безкоштовні консультації в усіх галузях права. Це для нас неймовірно хороший досвід, адже маємо змогу складати різного роду правові документи! Студенти юрфаку їздять на різні судові дебати. Ну, і як без відпочинку? Особливо хорошою традицією стали виїзди спільно з викладачами на пікніки. Із розмахом святкуємо День юриста 8 жовтня. А ще наш факультет знаходиться в мальовничому місці Ужгорода — навпроти замку, що теж вабить саме сюди!»

Отож якщо відчуваєте покликання стати правником, ласкаво просимо на юрфак!

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,

студентка відділення журналістики.

ПРИРОДА

Велика й дружна сім'я під назвою «Біологічний факультет»

Як кожен підрозділ, біофак улітку готується до поповнення своєї великої родини. Цікаво, що деякі абітурієнти вже бачили майбутніх наставників, адже брали участь у різних конкурсах, олімпіадах. Дехто вже навіть пробував себе в ролі науковця. Навчання обіцяє бути не менш цікавим і захопливим. У цьому переконана й декан Ярослава ГАСИНЕЦЬ, котра для «Погляду» поділилася міркуваннями про свій підрозділ і вступну кампанію загалом.

— **Ярославо Степанівно, розкажіть про свої очікування з приводу вступної кампанії-2014.**

— Як будь-який керівник, сподіваюся перш за все на вдалий набір абітурієнтів на напрями та спеціальності, підготовка за якими здійснюється на біологічному факультеті. До речі, крім класичного напрямку «Біологія» маємо змогу готувати фахівців за напрямом «Агрономія» та спеціальністю «Плодоовочівництво і виноградарство», що в контексті бурхливого розвитку сільського господарства є актуальним для нашого краю.

— **Відомо, що підрозділ проводить профорієнтаційну роботу серед молоді. Яким чином знайомитеся з майбутніми студентами?**

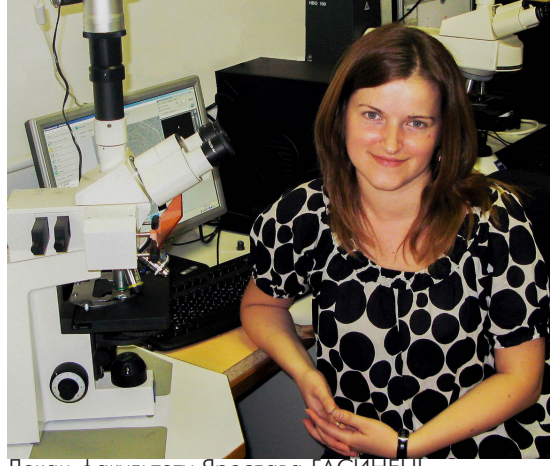
— Представники трудового колективу біофаку — постійні співорганізатори та члени журі олімпіад із біології та екології для школярів міського, обласного та всеукраїнського рівнів. До того ж на базі біофаку систематично влаштовуємо тренінги та заняття для переможців обласних конкурсних заходів, котрі надалі представляють наш край на всеукраїнських конкурсах. Усе це дозволяє тісно контактувати з майбутніми студентами, розкривати потенціал знань і навичок, які біологічний факультет із радістю надає вже в процесі навчання. Студенти-переможці різних олімпіад отримують бонуси при вступі. Докладніше з цим можна ознайомитися в прайм-праймі до нашого вишу.

— **Яку роль відіграє Мала академія наук у вихованні школярів-науковців?**

— Наш підрозділ бере активну участь у конкурсах робіт МАН. Це сприяє формуванню майбутніх науковців на ранніх етапах їхнього розвитку, адже є можливість продемонструвати свої перші доробки, уміння публічного захисту власних проєктів, схильність дискутувати. До того ж чимало досліджень, які проходять досить суворий та фаховий критичний аналіз, мають належний науковий рівень і заслуговують на високу оцінку, що є спільною заслугою учнів та керівників їхніх робіт.

— **А як щодо наукового потенціалу факультету?**

— Сьогодні на біофаку працюють 5 докторів наук, професорів та понад 40 кандидатів наук, доцентів.

Декан факультету Ярослава ГАСИНЕЦЬ

Де ж відпочивати біологам, як не на природі?!

Вони плідно трудяться на науковій ниві різних біологічних та сільськогосподарських напрямів. Це, зокрема, ботаніка, зоологія, ентомологія, гідробіологія, генетика, фізіологія рослин, мікробіологія, молекулярна біологія, екологія, селекція рослин, плідівництво, виноградарство, овочівництво, захист рослин. Але основний напрям практично всіх науковців — це охорона природи та збереження біорізноманіття. Навіть такий прикладний напрям, як агрономія, також розглядається в контексті раціонального використання природних ресурсів з огляду на унікальність Карпатського регіону, його неповторність і різнобарвність.

Щороку працівники нашого підрозділу видають понад 100 наукових публікацій, виступають у ЗМІ, зокрема долучаються до теле- та радіопрограм із обговорення актуальних біологічних та екологічних питань. Також біологи тісно співпрацюють із закордонними установами. Наші працівники проходять стажування в наукових та навчальних закладах Греції, Угорщини, Словаччини, США та інших країн. Цьогоріч запускаємо пілотний проєкт навчання наших студентів у Поморській академії (Слупськ, Польща) із можливістю отримання подвійного диплому за ОКР «Бакалавр» та «Магістр». А це в контексті євроінтеграції України суттєво підвищить шанси ефективного працевлаштування наших випускників у Європі.

— **У Вас є спеціалізовані лабораторії, де студенти здійснюють експериментальні дослідження,**

працюючи над темами курсових робіт...

— На факультеті функціонують лабораторії при всіх кафедрах, де проводять наукові дослідження не тільки співробітники, а й аспіранти та студенти. Звичайно, устаткування будь-якої лабораторії завжди потребує оновлення та покращення, оскільки наука постійно йде вперед. Однак найнеобхідніше обладнання у нас є, тобто маємо можливість виконувати наукову роботу з держбюджетних та госпдоговірних тематик і отримувати додаткове фінансування. Звичайно, це не єдина форма здобуття знань і умінь студентами. Скажімо, активно залучаємо студентів до наукових форумів, адже вони дозволяють обмінюватися інформацією, вступати в дискусії та полеміки, що, безперечно, збагачує особистість і дозволяє рухатися вперед.

Наш підрозділ проводить регіональну конференцію молодих учених та студентів за темою: «Проблеми збереження біорізноманіття Українських Карпат», на якій студенти та аспіранти рідного регіону доповідають про наукові досягнення. За 7 років у такому розширеному форматі названого заходу взяли участь молоді вчені Києва, Львова, Івано-Франківська, Мукачєва, Берегова. Також щороку публікуємо матеріали наукових тез (понад 100 праць). Крім того, маємо навчальні та виробничі практики. Особливо специфікою вирізняється напрям «Агрономія», на якому студенти набираються досвіду в провідних

господарствах та підприємствах аграрного профілю Закарпаття. Біологи практикуються на високогірній біобазі в селі Колочава Міжгірського району. Таку можливість мають першо- та другоккурсники, коли проходять навчально-польову практику з ботаніки та зоології. Саме вона є найбільш незабутньою та корисною, оскільки юнаки й дівчата підкорюють хребет Красна, гори Квасний Верх, Тяпеш, Дарвайка, Стримба. Крім цього, наші вихованці відвідують екологічний візит-центр й НПП «Синевир» (дізнаються про тамтешні корінних жителів, визначні місця, музеї, пам'ятки архітектури, знайомляться з роботою Реабілітаційного центру бурою ведмедем). У вільний час є екскурсії колючавськими музеями («Старе село», «Бункер Штаєра», «Чеська школа», «Церква святого Духа»), спортивні змагання. Тобто під час практики студенти стають сім'єю, яка живе під одним дахом, разом учаться та відпочивають.

— **Наскільки загалом розвинене дозвілля на біофаку?**

— Студентське життя — не лише рутинне навчання, а й цікаве та різноманітне дозвілля. Тому керівництво факультету завжди сприяє проведеному вчорішньому відпочинку, конкурсам, святкуванню Дня біолога, «Біобогач-party» тощо. Атмосфера цих заходів дуже згуртовує.

— **І насамкінець про перспективи працевлаштування випускників.**

— Без сумніву, такі перспективи є. Найчастіше наші вихованці

працюють у закладах освіти (школах, ліцеях, гімназіях, коледжах, училищах, технікумах, інститутах, університетах); науково-дослідних, санітарно-епідеміологічних закладах; установах фітосанітарної служби, охорони навколишнього середовища, діагностичних лабораторіях; санаторно-курортних закладах; державних та приватних підприємствах лісогосподарського комплексу; у системі зеленого будівництва, пов'язаного з ландшафтним озелененням міських, промислових, рекреаційних територій; у громадських і державних мисливських підприємствах; у філіях природно-заповідного фонду; ботанічних садах та зоомузеях; господарствах тваринницької галузі; у рибніспекції та ставкових рибозовідділеннях господарствах.

Випускники напрямку «Агрономія» мають не менш широкий спектр для працевлаштування. Чимало з них теж улаштовуються в освітніх закладах аграрного профілю. Роботу можуть знайти і в науково-дослідних установах НАН та НААН України; державних службах Міністерства аграрної політики та продовольства; департаментах та відділах сільського господарства органів місцевого самоврядування; установах фітосанітарної служби; державних та приватних господарствах агропромислового комплексу; державних та приватних підприємствах у галузі переробки продукції рослинництва; у системі зеленого будівництва; відділах державної стандартизації та сертифікації продукції рослинництва; установах оптової та роздрібно-торгівлі за фахом контролю якості продукції рослинництва; контролюючих та моніторингових установах щодо раціонального використання земель сільськогосподарського призначення.

Наставники біологічного факультету уважно та приязно ставляться до своїх вихованців. Ми завжди готові допомогти їм у навчальній, науковій роботі, певною мірою — і у вирішенні проблем особистого характеру. Навчання, практика, спільний відпочинок, змагання — усе це приводи для неформального спілкування між студентами й викладачами, а також шлях до становлення великої, дружної сім'ї під назвою «Біологічний факультет»!

Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентка відділення журналістики.

ЗОВНІШНЄ СПІВРОБІТНИЦТВО

Курс – міжнародний

Факультет міжнародних відносин пропонує здобувати вищу освіту за спеціальністю міжнародника-економіста й перекладача.

Навчання включає опанування предметів, пов'язаних із цариною міжнародних відносин, зовнішньої політики, міжнародних економічних відносин, міжнародного права, проходження не тільки підприємницької й перекладацької практики (у таких установах, як МЗС, Верховна Рада України, Закарпатська ОДА,

Головне управління Державного казначейства України в Закарпатській області, Управління зовнішньоекономічних зв'язків, інвестицій та транскордонного співробітництва тощо), а також і педагогічної.

Студенти факультету міжнародних відносин беруть участь у більш ніж 50 заходах на рік, які проводяться на факультеті. Серед них — святкування Дня міжнародника, Дня перекладача, Днів Європи в Україні. Постійно проходять зустрічі з консулами різних країн.

Життя на ФМВ багатогранне, і ви можете стати його частиною! **Мар'яна ГЛОДАН,** студентка відділення журналістики заочної форми навчання.

На ФМВ пройшов захист дипломних робіт магістрантів. Цікаві доповіді супроводжувались відмінними презентаціями. Студенти жваво виступали, гідно відповідали на запитання членів державної комісії **Валерія ЗЕНИНЕЦЬ,** студентка відділення журналістики.

ЗЕМЛЕПИС

Усі – на географічний!

Цей факультет активно співпрацює з провідними українськими та зарубіжними освітніми закладами, науковими установами України, здійснює групові та індивідуальні поїздки науковців і студентів до різних країн світу.

Студенти-географи — надзвичайно активні «протони» по життю. Про це свідчать їхні досягнення та здобутки. Якщо ти один із таких «живчиків», то сміливо подавай документи саме сюди!

У структурі географічного факультету УжНУ діють три кафедри: фізичної географії та раціонального природокористування, землевпорядкування та кадастру, лісівництва. Студенти названого підрозділу завжди активні в громадському та спортивно-культур-

Велика родина географів

ному житті університету й області, виступають із доповідями на наукових конференціях, організують екскурсії до визначних міст України, інших країн, щорічне сходження в гори (на Говерлу, полонину Руну, на Анталовецьку поляну тощо). У рамках діяльності гуртка географії та краєзнавства здійснюються експедиції в урочище Соколині берди Карпатського біосферного заповідника, на озеро Світязь Шацького національного парку та в заказник місцевого значення «Соколині скелі».

Студент-магістр кафедри лісового та садово-паркового госпо-

дарства Олег Шанта вважає свій геофак найкращим: «Тому що в нас чудові, найпривітніші викладачі. А ще є цікаві виїзні практики. Чи не «найкрутіша» з них була на третьому курсі. Ми їздили на Міжгірщину, зокрема в Колочаву, відвідали Синеvir, жили на території біопази УжНУ, словом, побували в багатьох мальовничих куточках. Усім «першачкам» порадив би вступати на наш факультет, тому що тут реально відчуваєш себе студентом, а такої практики, як у нас, немає ніде.

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ, студентка відділення журналістики.

ФУНДАМЕНТАЛЬНЕ

На «фізичному» рівні

Студенти фізфаку — надзвичайно енергійні люди. Вони і встигають показати високі рейтинги в навчанні, і вміють весело провести час. А ще виростають у чудових випускників. Чимало з них — уже відомі науковці. Деякі навіть працюють там, де Ейнштейн творив свою теорію відносності. Фізики-вихідці з УжНУ реалізувалися не лише в Україні, а й у провідних європейських наукових центрах, а співробітники кафедр часто отримують державні премії в галузі науки й техніки.

Фізичний факультет зарекомендував себе до найдавніших (адже спочатку функціонував фізико-математичний). Нині цей структурний підрозділ має потужний науковий потенціал. На базі фізфаку діють 6 кафедр: напівпровідників, квантової електроніки, теоретичної фізики з курсом фізики ядра і елементарних частинок, твердотільної електроніки, оптики та прикладної фізики. До того ж факультет забезпечений Науково-дослідним інститутом фізики і хімії твердого тіла, Проблемною науково-дослідною лабораторією фізичної електроніки, Лабораторією космічних досліджень.

Щодо матеріально-технічного аспекту, то підрозділ містить різні лабораторії, обладнані необхідною експериментальною та комп'ютерною технікою. Студенти мають доступ до комплексу за спостереженням штучних супутників Землі, вимірвальних машин, супутника фотографічних камер тощо. Діє і комплекс прискорювачів електронів (мікротрон М-10 та бетатрон Б-25), унікальна експериментальна установка «Карпати», яка формує електронні пучки. «Це дає змогу проводити дослідження з фізики іон-атомних та електрон-атомних зіткнень. Дані про важливі процеси, що відбуваються при таких зіткненнях, необхідні при розв'язанні проблеми керованого термоядерного синтезу», — роз'яснює декан фізичного факультету, професор Володимир Лазур. Зі вступом України в ЄС на факультеті сподіваються мати більше зиску з міжнародних грантів, аби отримати

кошти для вдосконалення фізфаку. Не менш важливою для успішної діяльності підрозділу є співпраця з різними установами та закладами. Партнерство з понад 40 університетами та відомими науковими центрами планети дозволяє створювати актуальні проекти. Така діяльність утягує фізичний факультет у сферу світової освіти.

Чимало випускників працюють у розвинутих країнах. «Сьогодні важко знайти західну наукову лабораторію, де б не працював випускник фізичного підрозділу, — запевняє Володимир Юрійович. — Разом із нашими славними випускниками проводимо наукові дослідження. Зокрема кафедра теоретичної фізики підписала контракт із Міжнародним агентством з атомної енергії (МАГАТЕ) щодо проблем керованого термоядерного синтезу. У межах міжнародної програми INTAS наші представники брали участь у грантах». Фізфак співпрацює з колегами багатьох країн, зокрема з науковцями Франції (з Бордо), Гельсінкським університетом, де знаходиться один із найпотужніших прискорювачів у світі тощо.

Спудеї, крім навчання, знаходять час і для науки. Практично кожен із них, закінчуючи виш, має власні праці у фахових журналах. Дехто навіть друкується у світових науково-метричних базах даних SCOPUS.

Спектр практики вельми масивний. Частина фізиків спеціальності «Фізика ядра та фізика високих енергій» проходить практику в цен-

Сучасні фізики з альма-матер — веселі й розумні

трі світового рівня — в Об'єднаному інституті ядерних досліджень. Інші практикуються на базі Берегівського радіозаводу, заводу «Джейбіл», у лабораторіях фізичного факультету, забезпечених обладнанням.

Керівництво підрозділу постійно організовує екскурсії. Зокрема часто студенти відвідують Інститут електронної фізики (його очолює випускник фізфаку), де розташовані філії факультетських кафедр. Час від часу проводяться зустрічі з відомими науковцями, котрі розповідають про передові позиції фізичної науки. До речі, наші учені займаються розробкою медичного робота, який рухатиметься судинною системою людини, виявлятиме хворі клітини й регенеруватиме їх. Це допомагає фізикам вирішити проблему людського безсмертя, і лідери таких досліджень — випускники фізичного факультету УжНУ.

Студенти-фізики не можуть обійтися без свят — організують Дні першкурсника, Архімеда. Подібні традиції започатковані близько 25 років тому.

Навчатися на фізфаці престижно, адже спудей іде в ногу з часом, першим дізнається про цікаві винаходи, сам бере участь у підготовці III науково-технічної

СУСПІЛЬНО

ФСН – звучить привабливо

Цікава наука вивчає життя у будь-яких його проявах. Факультет суспільних наук пов'язаний із комплексним вивченням людей з різних ракурсів, і якщо абітурієнт вагатиметься зі вступом на певну спеціальність, то може з легкістю подати документи саме на ФСН. Цей факультет дає знання, які обов'язково згодяться в майбутньому.

Студент Іван Рудий, який здобуває фах психолога, переконалий: «По-перше, варто зауважити, що ніде не можна знайти більш безтурботних людей ніж на факультеті суспільних наук. Це цікаві, багатогранні особистості, котрі приваблюють до себе неординарним мисленням. По-друге, на ФСНі ніколи нудьгувати. Усі чимось займаються, але завжди знаходять час для нового. По-третє, ми отримуємо велику й дійсно потрібну базу знань, оскільки вони лежать у площині системи «індивідуум — суспільство».

А ось Анастасія Хохлова обрала іншу спеціальність: «Бути політологом — давня мрія, до якої мене підвів дідусь. Мистецтвом політики захоплювалася ще з дитинства. Закінчуючи школу, зрозуміла, що переді мною постав вибір професії, і я намагалася скомбінувати цікаве з прибутковим. Адже професія політолога, на мою думку, саме така. Навчання ж в університеті відкриває надзвичайні перспективи, якщо відповідально займатися. Що б порадила першачкам? По-перше, при вступі правильно розставити пріоритети, зрозуміти, чого ви хочете від перебування в стінах закладу, які здобути навички, як їх застосовувати. По-друге, як один із моїх викладачів говорить мені: «Читати першоджерела обов'язково, бо без них ґрунтовні знання здобути просто неможливо». По-третє, студентське життя — це не лише одні заняття. Потрібно раціонально витратити свій час, не тільки вчитися, а й правильно відпочивати. За 2 роки перебування в університеті маю чимало спогадів про вражаючі пари з ерудованими викладачами, різні наукові конференції, бограч-фести, вечірки тощо. Словами це все передати неможливо. Тут переважають приємні емоції, які можна відчувати, вивчаючи політологію, вступивши на ФСН!»

Валерія ЗЕНИНЕЦЬ, студентка відділення журналістики.

«Погляд» в № 6 (163) визнано:

«Процальний лист випускникам» студентки I курсу відділення журналістики Данієлли ШЕРЕП Вітаємо авторку!

Напутнє слово молоді від проректора УжНУ, доктора фізико-математичних наук, професора Олександра СЛИВКИ

ПОГЛЯД
журнал Тернопільського національного університету

Орган вченої ради Ужгородського національного університету.

Замовлення № 715.
Ціна — безкоштовно.

Виходить щомісяця, крім канікул. Номер підписано до друку: 14.07.14.

Засновник і видавець —
Ужгородський національний університет.
88003 м. Ужгород,
пл. Народна, 3.

Номер надруковано у видавничстві «А-прінт», 46010 м. Тернопіль, вул. Текстильна, 28. тел.: (352)52-27-37, 0673501794
Наклад 1000 примірників. Формат А 3, 2 ум. друк. арк.

Адреса редакції: 88016, м. Ужгород, вул. Університетська, 14.
Регстраційне свідоцтво ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.

Головний редактор В.Ю.Тарасюк.

Верстка: В.В.Зенинець.
Набір: М.Б.Гараздій.
Коректура: А.В.Малахова.